

Rechts-populisme wekt weerstand

Achtergrond - 14 september 2006

(4 september 2002) Vlak voor de Bondsdagverkiezingen vragen veel mensen zich af of het populisme ook in Duitsland op brede steun kan rekenen. Het onderwerp stond de afgelopen dagen in ieder geval in het middelpunt van de belangstelling.

door Mark Schenkel

De Bondsdag vormde afgelopen donderdag het decor voor een ongebruikelijk tafereel: een lid van de Bondsraad dat het spreken wordt belet doordat de vice-voorzitter van het parlement de microfoon uitschakelt, waarna de afgevaardigde roept dat "de grondwet met voeten wordt getreden" en dreigt een aanklacht in te dienen bij het *Bundesverfassungsgericht*.

Aan het woord was Ronald Schill, oprichter van de *Partei Rechtsstaatlicher Offensive* (PRO), de rechts-populistische partij die sinds september vorig jaar in de deelstaat Hamburg een coalitie vormt met de CDU/CSU en de FDP en bovendien deelneemt aan de komende Bondsdagverkiezingen. Onder druk van zijn coalitiegenoten heeft Schill inmiddels besloten af te zien van een aanklacht tegen de Bondsdag.

In zijn hoedanigheid van senator was Schill bevoegd om de Bondsdag toe te spreken tijdens een zitting die was gewijd aan de financiële problematiek waar Duitsland momenteel mee te kampen heeft als gevolg van de recente overstromingen. Hij greep zijn spreektijd aan om tegen de bondsregering uit te varen door een verband te leggen tussen de moeite die het kost om de waterschade te dekken, en de immigratie- en belastingpolitiek van de huidige coalitie. Nadat de vice-voorzitter van de Bondsdag, Anke Fuchs (SPD), hem een paar keer had gemaand te stoppen met spreken omdat zijn tijd op was, schakelde zij het geluid uit. Kort daarna werd Schill de gelegenheid geboden alsnog zijn slotwoord uit te spreken. Daarop sprak hij van ongrondwettig optreden van Fuchs. Daarmee was de maat definitief vol: voor de tweede maal werd Schill het spreken belet. Vervolgens kwam de senator op de proppen met een aanklacht.

Met zijn optreden wekte Schill de toorn van alle partijen, zowel in de Bondsdag als in zijn Hamburgse coalitie. Ole von Beust, burgemeester van Hamburg en lid van de CDU/CSU, herinnerde Schill eraan dat hij op bondsniveau geacht werd de

deelstaat te vertegenwoordigen en niet alleen zijn eigen partij. De andere coalitiegenoot van de PRO, de FDP, dreigde tijdens het weekend zelfs uit de deelstaatregering te stappen. De PDS heeft gedreigd een aanklacht in te dienen wegens opruiing.

Het optreden van Schill zou gemakkelijk kunnen worden geïnterpreteerd als bewijs dat het populisme in de Bondsrepubliek momenteel snel aan terrein wint. Is er in Duitsland, net als in veel andere Europese landen, immers niet sprake van onvrede bij de kiezers, en dus van een potentiële voedingsbodem voor populisme? Sterker nog, heeft de partij van Schill niet zitting in de deelstaatregering van Hamburg? Dit is weliswaar juist, maar het optreden van Schill was toch vooral een incident dat buitenproportioneel veel aandacht trok omdat het zich afspeelde ten overstaan van de volksvertegenwoordiging. Bovendien kan er zelfs een averechts effect van uitgaan: het hele land heeft getuige kunnen zijn van het moeilijk serieus te nemen gedrag van de voormalige rechter uit Hamburg. Niemand in Duitsland houdt er serieus rekening mee dat Schill na 22 september wederom zijn opwachting zal maken in de Bondsdag. De kiesdrempel van vijf procent zal hem tegenhouden.

Frankfurter Allgemeine Zeitung

[Schill akzeptiert Maulkorb](#)

[Letzte Warnung für Schill](#)

Der Spiegel

[Schill gibt klein bei](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/4134/rechts-populisme-wekt-weerstand>